

Brüssel, 26. november 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0216(COD)

14188/21
ADD 3

CODEC 1511
AGRI 569
AGRIFIN 141
AGRISTR 78
AGRILEG 248
AGRIORG 133
EMPL 521
SOC 695
CADREFIN 453

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Põllumajanduse erikomitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (esimene lugemine) – Seadusandliku akti vastuvõtmine – Avaldused

Bulgaaria, Rumeenia, Slovakkia, Tšehhi Vabariigi ja Ungari avaldus seoses lauakartuli väljajätmisega tootmiskohustusega seotud toetuse kohaldamisalast

Me toetame vajadust jõuda kokkuleppele ja viia lõpule ÜPP reform, mille eesmärk on tagada kindlus ja prognoositavus kõigi ELi põllumajandustootjate jaoks. Usume kindlalt, et ühine kompromiss peab olema õiglane ja tagama eri sektorite võrdse kohtlemise ning ei tohiks kahjustada ühtegi tootjate kategooriat.

Kartulikasvatusektor on eriti oluline eelkõige looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel, nagu mägipiirkonnad. Sektor pakub inimestele elatist ja aitab neil sellistesse peamiselt maapiirkondadesse paigale jääda.

Meie jaoks on äärmiselt tähtis, et säilitatakse kõik kartulitootjate jaoks praegu kättesaadavad toetusvahendid ning see on kooskõlas ka reformi eesmärkidega, mida me kõik püüame saavutada. See pakub vajalikku tuge väikestele ja keskmise suurusega tootjatele, aitab vältida rahvastikukadu looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel ning kaitsta loodust keskkonna ja maastiku jaoks negatiivsete tagajärgede eest. Sellel on samuti oluline sotsiaalne mõju paljude äärealade väikepõllumajandustootjate jaoks.

Bulgaaria Vabariigi avaldus määruse ingliskeelse versiooni kohta

Bulgaaria Vabariik peab inimõiguste edendamist ja kaitsmist väga tähtsaks. Riik pühendub praegu ja ka edaspidi oma inimõigustealastele kohustustele.

Bulgaaria põhiseaduskohus võttis 2018. aastal vastu otsuse, milles märkis, et Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (Istanbuli konventsioon) edendatakse õiguslikke mõisteid, mis on seotud mõistega „sugu“ ning mis on vastuolus Bulgaaria põhiseaduse oluliste põhimõtetega. Peale selle selgitas konstitutsioonikohus 2021. aastal, et põhiseaduses kasutatud mõistet „sugu“ saab käsitada üksnes selle bioloogilises tähenduses.

Bulgaaria Vabariik ei ole vastu ÜPP strateegiakavade määruse eelnõu vastuvõtmisele, võttes arvesse teema suurt tähtsust, kuid **teatab** kooskõlas konstitutsioonikohtu eespool nimetatud otsustega, **et Bulgaaria ametiasutused saavad koguda ainult soo alusel (mehed/naised) liigitatud andmeid.**

Bulgaaria, Eesti, Kreeka, Läti, Malta, Rumeenia, Tšehhi Vabariigi ja Ungari ühisavaldus tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetuse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ vahelise seose kohta

Määruse kohaselt peab sekkumisstrateegiast nähtuma strateegia järjepidevus ning sekkumiste vastastikune täiendavus artikli 6 lõikes 1 sätestatud erieesmärkide puhul. Selle ülesande osana peavad liikmesriigid esitama ÜPP strateegiakava keskkonna- ja kliimaalase ülesehituse ülevaate. See ülevaade loob seose tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetuse raames tehtavate sekkumiste ja direktiivi 2000/60/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik

(veepoliitika raamdirektiiv)) vahel. Liikmesriigid peavad selgitama, kuidas need meetmed on kooskõlas nimetud direktiivi sisu ja eesmärkidega.

Eespool nimetatud liikmesriigid teatavad, et see küsimus on lisatud õigusakti läbirääkimiste kõige viimases etapis, mistõttu ei olnud võimalik pidada arvamustevahetust ei tehnilisel ega poliitilisel tasandil. Samuti ei olnud Euroopa Komisjonil võimalik esitada üksikasjalikke andmeid praktilise rakendamise kohta.

Seetõttu on eespool nimetatud liikmesriigid seisukohal, et liikmesriikide selgituste hindamisel peaks Euroopa Komisjon:

- võtma arvesse algset eesmärki anda tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetust tundlikes sektorites esinevate probleemidega tegelemiseks;
- tunnistama ja võtma arvesse asjaolu, et tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetuse saamise tingimustele vastavate sektorite vahel on olulisi erinevusi seoses nende mõjuga veeressurssidele;
- käsitlema seda küsimust nii, et see ei suurenda halduskoormust strateegilise planeerimise, rakendamise või kontrolli etapis;
- esitama juhenddokumendi, mis on aluseks sekkumisstrateegia lõpuleviimisele.

Poola avaldus otsetoetuste liikmesriikide vahel ühtlustamise kohta

Poola toetab ühise põllumajanduspoliitika reformiga seotud õigusaktide vastuvõtmist. Siiski märgib Poola pettumusega, et lahendus otsetoetuste ühtlustamiseks riikide vahel, milles lepiti kokku 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus ja mis lisati ühise põllumajanduspoliitika reformi sätetesse, tähendab, et 2027. aastal on otsetoetuste tase liikmesriigiti endiselt väga erinev. Poola leiab, et see mõjutab võimalust kaasata reformitud ÜPP eesmärkide saavutamisse eri riikide põllumajandustootjaid. Samuti leiab Poola, et otsetoetuste diferentseerimise küsimus tuleks lõpuks lahendada tulevase, pärast 2027. aastat kohaldatava mitmeaastase finantsraamistiku suhtes tehtavates kokkulepetes, ühtlustades täielikult otsetoetuste taseme hektaritega.

Tšehhi Vabariigi avaldus, keda toetavad Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Iirimaa, Kreeka, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Slovaki Vabariik, Soome ja Ungari, Euroopa Liidu uue ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise kohta

Käesolevaga rõhutab Tšehhi Vabariik, keda toetavad Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Iirimaa, Kreeka, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Slovaki Vabariik, Soome ja Ungari, et uue ühise põllumajanduspoliitika ja selle rakendamise puhul on tähtis lihtsustada ja vähendada bürokraatiat.

Uut ÜPP-d käsitlevate seadusandlike ettepanekute esitamise ajal teatas Euroopa Komisjon, et uued poliitikameetmed on lihtsamini kohaldatavad. Kolme põhilise ÜPP-d käsitleva määruse vastuvõtmise puhul püüti õigusloomeprotsessis paljusid elemente lihtsustada, kuid ELi teiseid õigusakte ja riiklikke õigusakte veel ei ole.

Sellega seoses on oluline tagada tarbetu halduskoormuse vältimine, kui ulatuslik lihtsustamine ei ole võimalik.

Seetõttu kutsuvad Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Iirimaa, Kreeka, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Slovaki Vabariik, Soome, Tšehhi Vabariik ja Ungari Euroopa Komisjoni üles tagama, et teiste õigusaktidega kehtestatavad nõuded on kooskõlas alusaktidega ning ei lähe mitte mingil juhul kaugemale poliitilisest kokkuleppest ega komisjonile antud volitustest. Need liikmesriigid paluvad komisjonil viia rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide üksikasjalikkus absoluutse miinimumini ning jätta rakendamise üksikasjade üle otsustamine liikmesriikidele, et liikmesriigid saaksid kohandada ÜPP-d vastavalt oma konkreetsetele tingimustele kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Läti avaldus 2020. aasta järgse ÜPP reformi paketi kohta

Läti toetab seda, et pärast ulatuslikke arutelusid jõustub 2020. aasta järgne ÜPP reformi pakett 2022. aasta jaanuaris. Paketi kohaselt saavad liikmesriigid kehtestada uusi ÜPP meetmeid ning põllumajandustootjad saavad ilma edasiste viivitusteta järgida uusi põllumajandus-, kliima-, keskkonna- ja muid nõudeid.

Tuletame siiski meelde, et läbirääkimiste viimases etapis lisati õigusaktidesse uusi elemente ja tingimusi või neid muudeti oluliselt, ilma et nende praktilist rakendamist oleks põhjalikult arutatud. See puudutab järgmist:

– **Maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundid (HPKd):**

HPK 1: tuleks kõrvaldada õiguslik lünk ja näha ette võrdlusaasta kohandamist käsitlevate üleminekureeglite kohaldamise võimalus, et vältida 2023. aastal põllumajandustootjate ebaõiglast karistamist alates 2018. aastast toimunud püsirohumaade põllumaaks muutmise eest ajal, mil sellist muutmist ei peetud normide rikkumiseks.

HPK 7: põllumajanduskultuuride mitmekesistamine on alternatiiv külvikorra riiklikul tasandil. Vastasel juhul takistatakse suurel määral osa tootmisettevõtete tootmisvõimalusi.

– **nõue suunata otsetoetustest 10% ümberjaotavale toetusele** vähendab märkimisväärselt sissetulekutoetust, mida me saame otsetoetuste kaudu oma põllumajandustootjate konkurentsivõime toetamiseks anda. Samal ajal on muud vahendid, eriti teise samba puhul, samuti suunatud väikeste ja keskmise suurusega põllumajandustootjate toetamisele.

– tuleb tunnistada, et **ÜPP määruse reform jätab ELi rahastamise piirangute kehtestamise tõttu kasutamata võimaluse motiveerida väiksemaid põllumajandustootjaid organiseerima tootjaorganisatsioonideks** ja saavutada nende suurem turuvõim.

Märkimisväärsed jõupingutusi ja ÜPP rahalisi vahendeid (25% otsetoetustest ja 35% maaelu arengust) kasutatakse kliima- ja keskkonnanõuete täitmiseks. Me usume, et põllumajandustootjate ja toidutootjate osakaal, mis tuleneb **ÜPP viimase aja kõrgematest ambitsioonidest, ei vasta ÜPP rakendamiseks kasutada olevatele rahalistele vahenditele**. See mõjutab eelkõige liikmesriike, kus ÜPP kohane rahastamine on väike ja rahaeraldised on väiksemad (maaelu areng, koolikava) ning see seab ohtu ÜPP peamise eesmärgi saavutamise, milleks on põllumajandus ja toiduainete tootmine.

Samuti tuleb tunnistada, et ÜPP reformi eesmärki, milleks on lihtsustamine, ei ole kahjuks saavutatud ning uus rakendamismudel suurendab veelgi haldusasutuste halduskoormust ja on muutnud uue lähenemisviisi keerukamaks.

Sellest olenemata hääletab **Läti ÜPP reformi jätkamiseks kompromissi vaimus** ÜPP reformi käsitlevate seadusandlike ettepanekute POOLT.

Ungari avaldus

Ungari tunnustab ja edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtusena. Kooskõlas nende väärtuste ja Ungari riiklike õigusaktidega tõlgendab Ungari Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013, mõistet „sugu“ (inglise keeles *gender*) viitena „soole“ ja mõistet „meeste ja naiste vaheline võrdõiguslikkus“ viitena naiste ja meeste võrdõiguslikkusele.

Eesti, Läti ja Leedu avaldus liikmesriikidevahelise otsetoetuste ühtlustamise kohta

Läänemere piirkonna liikmesriigid toetavad strateegiakavade määruse suhtes saavutatud kompromissi, mis on aluseks ÜPP uuele reformile, mille eesmärk on üleminek ohutu ja tervisliku toidu säästvate tootmisele ühiskonna jaoks, võttes nõuetekohaselt arvesse keskkonda ja kliimat. Samas nad märgivad, et põllumajandustootjate probleemid ja ülesanded uue ÜPP rakendamisel on ELis ühetaolised ning kõigi, kaasa arvatud Läänemere piirkonna riikide puhul ühesugused. Samuti tuleb kahetsusega kindlalt märkida, et praeguse ÜPP reformi raames on liikmesriikidevaheline otsetoetuste ühtlustamine jäänud lõpule viimata, mille tõttu on endiselt otsetoetuste tase ELis meie piirkonnas madalaim.

Seetõttu esitavad Eesti, Läti ja Leedu üleskutse lahendada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavatel läbirääkimistel lõpuks pikaajaline liikmesriikidevaheliste otsetoetuste täieliku ühtlustamise küsimus, et tagada võrdsed tingimused kõigile põllumajandustootjatele kogu ELis.